Ez a dokumentum kizárólag tájékoztató jellegű, az intézmények semmiféle felelősséget nem vállalnak a tartalmáért

►**B**

A TANÁCS 2012/2002/EK RENDELETE

(2002. november 11.)

az Európai Unió Szolidaritási Alapjának létrehozásáról

(HL L 311., 2002.11.14., 3. o.)

Módosította:

		Hivatalos Lap		
		Szám	Oldal	Dátum
►**M1**	Az Európai Parlament és a Tanács 661/2014/EU rendelete (2014. május 15.)	L 189	143	2014.6.27.

▼B

A TANÁCS 2012/2002/EK RENDELETE

(2002. november 11.)

az Európai Unió Szolidaritási Alapjának létrehozásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 159. cikke harmadik bekezdésére és 308. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára ([1]),

tekintettel az Európai Parlament véleményére ([2]),

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ([3]),

tekintettel a Régiók Bizottságának állásfoglalására ([4]),

mivel:

(1) Jelentős katasztrófa esetén a Közösségnek szolidárisnak kell lennie az érintett régiók lakosságával úgy, hogy a katasztrófa által sújtott régiókban pénzügyi támogatás biztosításával hozzájárul a megszokott életkörülményekhez való mielőbbi visszatéréshez. A támogatást főként természeti katasztrófák esetén kell nyújtani.

(2) A gazdasági és szociális kohézió meglévő eszközei alkalmasak a kockázatok megelőzésével kapcsolatos intézkedések fedezésére és a megrongálódott infrastruktúra helyreállítására. Ugyanakkor rendelkezéseket kell hozni egy további eszközről is, amely különbözik az eddigi közösségi eszközöktől, és lehetővé teszi a Közösség számára, hogy gyorsan és hatékonyan léphessen fel annak érdekében, hogy a lehető leggyorsabban segítséget tudjon nyújtani a vészhelyzeti szolgálatok mozgósításához, hogy azok biztosítani tudják az emberek azonnali szükségleteit, továbbá hogy hozzájáruljon a megrongálódott, kulcsfontosságú infrastruktúra rövid távon történő helyreállításához annak érdekében, hogy újraindulhasson a katasztrófa által sújtott régiók gazdasági tevékenysége.

(3) Az Európai Uniónak a csatlakozásról jelenleg tárgyaló államokkal szemben is szolidaritást kell mutatnia. E rendelet hatályának ezen államokra történő kiterjesztése maga után vonja a Szerződés 308. cikkének az alkalmazását.

(4) A közösségi támogatásnak az érintett állam által tett erőfeszítéseket kell kiegészítenie, és annak a közkiadásnak egy részét kell fedeznie, amely a jelentős katasztrófa által okozott kár rendezésére irányul.

(5) A szubszidiaritás elvével összhangban, az ezen eszköz alapján nyújtott támogatás az életkörülményekre, a természetes környezetre vagy a gazdaságra nézve komoly következményekkel járó jelentős katasztrófákra korlátozódik.

([1]) A Bizottság 2002. szeptember 20-i javaslata (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).
([2]) 2002. október 10-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).
([3]) 2002. október 24-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).
([4]) 2002. október 10-i állásfoglalás (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

▼B

(6) E rendelet alkalmazásában „jelentős katasztrófa” bármely, legalább egy érintett államban bekövetkező olyan katasztrófa, amely pénzügyileg, illetve a bruttó nemzeti jövedelem (GNI) százalékos arányában kifejezhető nagymértékű kárt okoz. A beavatkozás olyan esetekben történő engedélyezése érdekében, amikor a katasztrófa nagymértékű ugyan, de nem éri el a szükséges legkisebb szintet, kivételes esetben akkor nyújtható támogatás, ha egy jogosult szomszédos országot is ugyanaz a katasztrófa ért, vagy ha egy meghatározott régió polgárainak nagyobb részét éri olyan katasztrófa, amely az életkörülményekre nézve komoly és hosszan tartó következményekkel jár.

(7) A Közösség fellépése nem mentesíti azokat a harmadik feleket a felelősségük alól, akik, a „szennyező fizet” elv alapján, az általuk okozott károkért elsősorban felelősek, és nem akadályozza sem tagállami, sem pedig közösségi szinten a megelőző intézkedéseket.

(8) Ezen eszköznek elsősorban azt kell lehetővé tennie, hogy gyorsan dönthessenek a pénzügyi források ráfordításáról, illetve azok minél gyorsabb mobilizálásáról. Az igazgatási eljárásokat megfelelően át kell alakítani, és a lehető legkisebb mértékűre kell csökkenteni. Ebből a célból az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság 2002. november 7-én megkötötte az Európai Unió Szolidaritási Alapjának finanszírozásáról szóló intézményközi megállapodást, amely kiegészíti a költségvetési fegyelemről és a költségvetési eljárás javításáról szóló, 1999. május 6-i intézményközi megállapodást.

(9) Kívánatos lenne, hogy a kedvezményezett állam, a saját alkotmányos, intézményi, jogi és pénzügyi rendelkezéseivel összhangban bevonja a regionális és helyi hatóságokat a végrehajtási megállapodások létrehozásába és alkalmazásába, azzal, hogy minden esetben a kedvezményezett állam marad a felelős a támogatás végrehajtásáért és a közösségi pénzből támogatott műveletek irányításáért és ellenőrzéséért.

(10) Az ezen eszköz alkalmazására vonatkozó részletes szabályokat a helyzet sürgősségéhez kell igazítani.

(11) Az ezen eszközzel támogatott tevékenység azonos céllal nem részesülhet támogatásban a Kohéziós Alap létrehozásáról szóló, 1994. május 16-i 1164/94/EK tanácsi rendelet ([1]), a strukturális alapokra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról szóló, 1999. június 21-i 1260/1999/EK tanácsi rendelet ([2]), az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garanciaalapból (EMOGA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló, 1999. május 17-i 1257/1999/EK tanácsi rendelet ([3]), a Magyar Köztársaságnak és a Lengyel Népköztársaságnak nyújtott gazdasági támogatásról szóló, 1989. december 18-i 3906/89/EGK tanácsi rendelet ([4]), az előcsatlakozási strukturális politikák

([1]) HL L 130., 1994.5.25., 1. o. A legutóbb az 1265/1999/EK rendelettel (HL L 161., 1999.6.26., 62. o.) módosított rendelet.
([2]) HL L 161., 1999.6.26., 80. o. A legutóbb az 1447/2001/EK rendelettel (HL L 198., 2001.7.21., 1. o.) módosított rendelet.
([3]) HL L 160., 1999.6.26., 80. o.
([4]) HL L 375., 1989.12.23., 11. o. A legutóbb a 2500/2001/EK rendelettel (HL L 342., 2001.12.27., 1. o.) módosított rendelet.

▼B

eszközének létrehozásáról szóló, 1999. június 21-i 1267/1999/EK tanácsi rendelet ([1]), a csatlakozni szándékozó közép- és kelet-európai országok előcsatlakozási mezőgazdasági és vidékfejlesztési intézkedéseinek az előcsatlakozási időszakban történő közösségi támogatásáról szóló, 1999. június 21-i 1268/1999/EK tanácsi rendelet ([2]), a Phare-program keretében megvalósuló, határokon átnyúló együttműködési program végrehajtásáról szóló, 1998. december 18-i 2760/98/EK bizottsági rendelet ([3]), az előcsatlakozási stratégia keretében a csatlakozni szándékozó országoknak nyújtandó támogatás összehangolásáról és a 3906/89/EGK rendelet módosításáról szóló, 1999. június 21-i 1266/1999/EK tanácsi rendelet ([4]), a Ciprusi Köztársaság és a Máltai Köztársaság előcsatlakozási stratégiáinak keretében indított műveletek végrehajtásáról szóló, 2000. március 13-i 555/2000/EK tanácsi rendelet ([5]) vagy a közösségi pénzügyi támogatás transz-európai hálózatok területén történő nyújtásának általános szabályairól szóló, 1995. szeptember 18-i 2236/95/EK tanácsi rendelet ([6]) alapján; az egyedi károk megtérítésére vonatkozó közösségi vagy nemzetközi eszközök alapján helyreállított károk ugyanezen célból nem részesülhetnek támogatásban ezen eszköz alapján.

(12) A Közösség pénzügyi támogatásának végrehajtásában és a források felhasználásának megfelelő ellenőrzésében a legnagyobb mértékű átláthatóság szükséges.

(13) Körültekintő pénzügyi vezetés szükséges annak biztosítása érdekében, hogy a Közösség akkor is tudjon reagálni, ha ugyanazon évben több jelentős katasztrófa történik.

(14) Kivételes esetekben és attól függően, hogy a katasztrófa bekövetkezésének évében ezen eszköz alapján rendelkezésre áll-e pénzügyi forrás, kiegészítő támogatásról kell rendelkezni ezen eszközből a következő évi alap terhére.

(15) A megítélt pénzügyi támogatás felhasználására határidőt kell megállapítani, és rendelkezni kell arról, hogy a kedvezményezett állam a kapott támogatás felhasználását igazolja. Vissza kell fizetni a kapott támogatás azon részét, amelyet utólag harmadik felek megtérítenek, vagy amely meghaladja a károk végső értékét.

(16) Tekintettel a kivételes körülményekre, azon országok, amelyeket 2002 nyarától kezdődően katasztrófa sújtott, ezen eszköz alapján támogatásra jogosultak.

([1]) HL L 161., 1999.6.26., 73. o. A legutóbb a 2500/2001/EK rendelettel (HL L 342., 2001.12.27., 1. o.) módosított rendelet.
([2]) HL L 161., 1999.6.26., 87. o. A legutóbb a 2500/2001/EK rendelettel (HL L 342., 2001.12.27., 1. o.) módosított rendelet.
([3]) HL L 345., 1998.12.19., 49. o. A legutóbb az 1596/2002/EK rendelettel (HL L 240., 2002.9.7, 33. o.) módosított rendelet.
([4]) HL L 161., 1999.6.26., 68. o.
([5]) HL L 68., 2000.3.16., 3. o. A legutóbb a 2500/2001/EK rendelettel (HL L 342., 2001.12.27., 1. o.) módosított rendelet.
([6]) HL L 228., 1995.9.23., 1. o. A legutóbb az 1655/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 197., 1999.7.29., 1. o.) módosított rendelet.

▼B

(17) Annak érdekében, hogy az utóbbi idők árvizei által sújtott országok számára gyors segítséget lehessen nyújtani, nagyon sürgős ennek az eszköznek az elfogadása; ezért szükséges kivételt biztosítani az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Közösségeket létrehozó szerződésekhez mellékelt, az Európai Unión belül a nemzeti parlamentek szerepéről szóló jegyzőkönyv I. részének 3. pontjában említett, a nemzeti parlamentek számára biztosított hathetes megfontolási idő alól,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Ezennel létrejön az Európai Unió Szolidaritási Alapja (a továbbiakban: „alap”) annak érdekében, hogy az e rendeletben foglaltaknak megfelelően a Közösség gyors, hatékony és rugalmas módon legyen képes a vészhelyzetekre reagálni.

▼M1

2. cikk

(1) Egy tagállam vagy az Unióval csatlakozási tárgyalásokat folytató valamely ország (a továbbiakban: támogatható állam) kérelmére az alapból akkor nyújtható támogatás, ha az adott támogatható állam egy vagy több régiójában az életkörülményekre, a természetes környezetre vagy a gazdaságra nézve komoly következményekkel járó jelentős vagy regionális természeti katasztrófa következik be ugyanezen támogatható állam vagy valamely szomszédos támogatható állam területén. A természeti katasztrófák közvetlen következményeiként jelentkező közvetlen károkat az adott természeti katasztrófa által okozott károk részének kell tekinteni.

(2) E rendelet alkalmazásában „jelentős természeti katasztrófa” bármely olyan természeti katasztrófa, amely egy támogatható államban olyan közvetlen kárt eredményez, amelynek becsült értéke 2011. évi árakon számolva meghaladja a 3 000 000 000 EUR-t, vagy több mint az adott állam GNI-jének 0,6 %-a.

(3) E rendelet alkalmazásában „regionális természeti katasztrófa” bármely olyan természeti katasztrófa, amely egy támogatható állam NUTS 2 szintű régiójában olyan közvetlen kárt eredményez, amelynek értéke meghaladja az adott régió bruttó hazai termékének (GDP) 1,5 %-át.

Az első albekezdéstől eltérve, abban az esetben, ha az érintett régió, amelyben a természeti katasztrófa bekövetkezett, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 349. cikke értelmében vett legkülső régió, „regionális természeti katasztrófa” bármely olyan természeti katasztrófa, amely olyan közvetlen kárt eredményez, amelynek értéke meghaladja az említett régió GDP-jének 1 %-át.

Ha a természeti katasztrófa több NUTS 2 szintű régiót érint, a küszöbértéket az adott régiók átlagos GDP-jére kell alkalmazni, és azt a teljes kárnak az egyes régiók szerinti arányában súlyozni kell.

(4) Az alapból támogatás nyújtható egy támogatható államban bekövetkezett olyan természeti katasztrófa esetében is, amely egy szomszédos támogatható államban is bekövetkezett jelentős természeti katasztrófa.

▼M1

(5) E cikk alkalmazásában az Eurostat által rendelkezésre bocsátott egységes statisztikai adatok alkalmazandók.

▼B

3. cikk

▼M1

(1) A támogatást az alapból történő pénzügyi hozzájárulás formájában kell nyújtani. Minden egyes természeti katasztrófa esetén egyszeri pénzügyi hozzájárulás juttatható a támogatható állam javára.

(2) Az alap célja, hogy kiegészítse az érintett államok által tett erőfeszítéseket, és fedezze közkiadásaik egy részét annak érdekében, hogy segítse a támogatható államot a természeti katasztrófa típusától függő, alábbi elengedhetetlen veszélyhelyzeti- és helyreállítási intézkedések megtételében:

a) az infrastruktúra, valamint az energia, ivóvíz és szennyvíz, távközlés, közlekedés, egészségügy és oktatás területén működő létesítmények működésének helyreállítása;

b) ideiglenes szállás biztosítása és a mentési szolgálatok támogatása az érintett lakosság szükségleteinek kielégítése érdekében;

c) a megelőző infrastruktúra biztosítása, valamint intézkedések a kulturális örökség megóvása érdekében;

d) a katasztrófa által sújtott területek megtisztítása, beleértve a természeti övezeteket is, adott esetben az ökoszisztéma-alapú megközelítéseknek megfelelően, valamint az érintett természeti övezetek haladéktalan helyreállítása a talajerózió azonnali következményeinek elkerülése érdekében.

Az a) pont alkalmazásában a „működésének helyreállítása” az infrastruktúra, illetve a létesítmények természeti katasztrófa bekövetkezése előtti állapotának a visszaállítását jelenti. Amennyiben jogilag nem lehetséges vagy gazdaságilag nem indokolt a természeti katasztrófa bekövetkezése előtti állapot visszaállítása, vagy amennyiben a kedvezményezett állam az érintett infrastruktúra vagy létesítmény áthelyezése vagy működőképességének javítása mellett dönt, hogy az így a jövőben jobban ellen tudjon állni a természeti katasztrófáknak, a helyreállítási költségek az alapból legfeljebb a katasztrófa bekövetkezése előtti állapot visszaállítása becsült költségének megfelelő értékig támogathatók.

A második albekezdésben említett értéket meghaladó költségeket a kedvezményezett állam saját forrásaiból – vagy amennyiben lehetséges – más uniós forrásokból finanszírozza.

A b) pont alkalmazásában az „ideiglenes szállás” olyan szállás, amelyet az érintett lakosság addig vesz igénybe, amíg vissza nem tud térni otthonába annak felújítását vagy újjáépítését követően.

(3) Az alapból történő kifizetésekből csak a nem biztosítható károk enyhítésére szolgáló intézkedések finanszírozhatók, és a kifizetést vissza kell téríteni, ha a kár helyreállításának költségét később egy harmadik fél a 8. cikk (4) bekezdésének megfelelően megtéríti.

(4) A hozzáadottérték-adó (héa) nem minősül az intézkedés támogatható kiadásának, a nemzeti héa-jogszabályok alapján vissza nem igényelhető héa kivételével.

▼M1

(5) Az alapból nem nyújtható pénzügyi támogatás az irányítást, a nyomon követést, a tájékoztatást és kommunikációt, a panaszkezelést, valamint az ellenőrzést és auditot szolgáló technikai segítségnyújtásra.

A (2) bekezdésben említett intézkedések előkészítéséhez és végrehajtásához kapcsolódó költségek, ideértve az alapvető technikai szakértelemhez kapcsolódó költségeket is, a projektköltségek részeként támogathatók.

(6) Amennyiben az alapból származó pénzügyi hozzájárulással támogatott, a (2) bekezdésben említett intézkedések bevételt termelnek, az alapból származó teljes pénzügyi hozzájárulás nem haladhatja meg a veszélyhelyzeti és helyreállítási intézkedéseknek a kedvezményezett állam által viselt nettó költségét. A kedvezményezett állam az alapból nyújtott pénzügyi hozzájárulás végrehajtásáról a 8. cikk (3) bekezdése szerint elkészített jelentésben erre vonatkozó kimutatást nyújt be.

(7) Az alap éves összege legalább egynegyedének minden év október 1-jén rendelkezésre kell állnia az év végéig felmerülő igények fedezése érdekében.

▼B

4. cikk

▼M1

(1) A támogatható államok felelős nemzeti hatóságai a természeti katasztrófa által okozott első kár bekövetkezését követően a lehető leggyorsabban, de legfeljebb tizenkét héten belül az alapból történő pénzügyi hozzájárulás iránt kérelmet nyújthatnak be a Bizottsághoz, amelyben megadnak minden rendelkezésre álló információt legalább az alábbiakra vonatkozóan:

a) a természeti katasztrófa által okozott teljes közvetlen kár, valamint annak hatása az érintett lakosságra, gazdaságra és környezetre;

b) a 3. cikk (2) bekezdésében említett intézkedések becsült költsége;

c) az uniós finanszírozás bármely egyéb forrása;

d) nemzeti vagy nemzetközi finanszírozás bármely egyéb forrása, beleértve az állami vagy magán biztosítási fedezetet, amely hozzájárulhat a kár helyreállításának költségeihez;

e) a természeti katasztrófa jellegéhez kapcsolódó, a katasztrófák kockázatának megelőzésére és kezelésére vonatkozó uniós jogszabályok végrehajtásának rövid leírása.

(1a) Indokolt esetben a felelős nemzeti hatóságok az (1) bekezdésben említett határidő lejárta után is benyújthatnak olyan további információkat, amelyek a kérelmük kiegészítését vagy naprakésszé tételét szolgálják.

(1b) A Bizottság iránymutatást készít az alaphoz való hatékony hozzáférésről és az alap hatékony végrehajtásáról. Az iránymutatást 2014. szeptember 30-ig kell elkészíteni, és annak részletes információkat kell tartalmaznia a kérelmek összeállítására vonatkozó eljárásról, ideértve a Bizottság részére benyújtandó információkkal kapcsolatos követelményeket is. Az iránymutatást a Bizottság érintett főigazgatóságainak weboldalán közzé kell tenni, és a Bizottság biztosítja annak a támogatható államok körében történő, szélesebb körű terjesztését.

▼M1

(1c) Fokozatosan kialakuló természeti katasztrófák esetén az (1) bekezdésben említett határidőt attól az időponttól kell számítani, amikor a támogatható állam hatóságai megtették az első hivatalos intézkedést a természeti katasztrófa hatásainak elhárítására vagy attól az időponttól, amikor e hatóságok veszélyhelyzetet nyilvánítottak ki.

(2) Az (1) bekezdésben említett információk, illetve a támogatható állam által nyújtott bármely pontosítás alapján a Bizottság elbírálja, hogy teljesülnek-e az alap igénybevételének feltételei, és a rendelkezésre álló pénzügyi források keretei között, a lehető leggyorsabban, de legkésőbb hat héttel a kérelem kézhezvételét követően – a hathetes időtartamot a fordításhoz szükséges idő figyelembevétele nélkül, a kérelem kézhezvételének napjától számítva – meghatározza a lehetséges pénzügyi hozzájárulás mértékét.

Amennyiben a Bizottság az e rendelet hatálya alá tartozó valamely természeti katasztrófa esetén az alapból való pénzügyi hozzájárulásról határoz egy 2014. június 28. után beérkezett kérelem alapján, elutasíthatja az ugyanilyen jellegű természeti katasztrófához kapcsolódó pénzügyi hozzájárulás iránti további kérelmeket, illetve csökkentheti a rendelkezésre bocsátandó összeget, amennyiben a tagállam kötelezettségszegési eljárás alatt áll, és az Európai Unió Bírósága jogerős ítéletben megállapította, hogy az érintett tagállam elmulasztotta az elszenvedett természeti katasztrófa jellegéhez közvetlenül kapcsolódó, a katasztrófák kockázatának megelőzésére és kezelésére vonatkozó uniós jogszabályok végrehajtását.

A Bizottság az alapból történő pénzügyi hozzájárulás iránti valamennyi kérelmet méltányos módon kezeli.

(3) Miután a Bizottság megállapította, hogy az alapból történő pénzügyi támogatás feltételei teljesülnek, a Bizottság haladéktalanul benyújtja az Európai Parlament és a Tanács részére az alap igénybevételéhez és a megfelelő előirányzatok engedélyezéséhez szükséges javaslatokat. Ezeknek a javaslatoknak tartalmazniuk kell:

a) az (1) bekezdésben említett valamennyi rendelkezésre álló információt;

b) a Bizottság birtokában lévő minden egyéb releváns információt;

c) annak igazolását, hogy a 2. cikkben szereplő feltételek teljesülnek; és

d) a javasolt összegek indokolását.

Az alap igénybevételére vonatkozó döntést az Európai Parlament és a Tanács együttesen hozza meg, a lehető legrövidebb időn belül azt követően, hogy a Bizottság benyújtotta a javaslatot.

Mind a Bizottság, mind az Európai Parlament és a Tanács arra törekszik, hogy a lehető legrövidebbre csökkentse az alap igénybevételéhez szükséges időt.

(4) Azt követően, hogy az Európai Parlament és a Tanács rendelkezésre bocsátotta az előirányzatokat, a Bizottság végrehajtási jogi aktus útján határozatot fogad el az alapból történő pénzügyi hozzájárulás odaítéléséről, és a kedvezményezett állam számára egy összegben azonnal kifizeti e pénzügyi hozzájárulást. Amennyiben a 4a. cikk szerint előleg kifizetésére került sor, csupán az egyenleget kell kifizetni.

▼M1

(5) A kiadások az (1) bekezdésben említett első kár bekövetkezésének időpontjától támogathatók. A fokozatosan kialakuló természeti katasztrófák esetében a kiadások az (1c) bekezdésben említetteknek megfelelően attól az időponttól támogathatók, amikor a támogatható állam hatóságai megtették az első hivatalos intézkedést, vagy attól az időponttól, amikor e hatóságok veszélyhelyzetet nyilvánítottak ki.

4a. cikk

(1) Egy tagállam előleg kifizetését kérheti, amikor az alapból történő pénzügyi támogatás iránti kérelmét benyújtja a Bizottsághoz. A Bizottság előzetes értékelést készít arról, hogy a kérelem esetében teljesülnek-e a 4. cikk (1) bekezdésében megállapított feltételek, és ellenőrzi, hogy rendelkezésre állnak-e a költségvetési források. Amennyiben e feltételek teljesülnek és elegendő forrás áll rendelkezésre, a Bizottság végrehajtási jogi aktus útján határozatot fogadhat el az előleg odaítéléséről, és azt késedelem nélkül kifizetheti a 4. cikk (4) bekezdésében említett határozat meghozatala előtt. Az előleg kifizetése nem befolyásolhatja az alap igénybevételéről szóló végleges döntést.

(2) Az előleg összege nem haladhatja meg a pénzügyi hozzájárulás várt összegének 10 %-át, és egyetlen esetben sem haladhatja meg a 30 000 000 EUR-t. A pénzügyi hozzájárulás végleges összegének megállapítását követően a Bizottság figyelembe veszi az előleg összegét a pénzügyi hozzájárulás egyenlegének kifizetését megelőzően. A Bizottság visszafizetteti a jogosulatlanul kifizetett előlegeket.

(3) Az Európai Unió általános költségvetésébe teljesítendő visszafizetést a 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet ([1]) 78. cikkének megfelelően kiállított beszedési megbízáson feltüntetett esedékességi időpontig kell teljesíteni. Az esedékesség napja a megbízás kiadását követő második hónap utolsó napja.

(4) Minden olyan esetben, amikor az a költségvetési források időben történő rendelkezésre állásának biztosításához szükséges, a Bizottság – az egyes pénzügyi évekre vonatkozó általános költségvetési tervezetének elfogadásakor – javaslatot tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak arra, hogy legfeljebb 50 000 000 EUR összegben igénybe vegyék az alapot előlegkifizetések céljára, továbbá javaslatot tesz a megfelelő előirányzatoknak az Unió általános költségvetésébe való felvételére.

A költségvetéssel kapcsolatos intézkedések tekintetében be kell tartani az 1311/2013/EU, Euratom tanácsi rendelet ([2]) 10. cikkének (1) bekezdésében említett felső határokat.

5. cikk

(1) A 4. cikk (4) bekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktus mellékletének tartalmaznia kell az alapból történő pénzügyi hozzájárulás végrehajtására vonatkozó részletes rendelkezéseket.

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács 966/2012/EU, Euratom rendelete (2012. október 25.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 298., 2012.10.26., 1. o.).

([2]) A Tanács 1311/2013/EU, Euratom rendelete (2013. december 2.) a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 347., 2013.12.20., 884. o.).

▼M1

E rendelkezésekben rögzíteni kell különösen a támogatható állam javaslata alapján az alap által finanszírozandó intézkedések típusát és helyét.

(2) Azon támogatható államok esetében, amelyek nem uniós tagállamok, az alapból történő pénzügyi hozzájárulás kifizetése előtt a Bizottság az érintett állammal hatáskör-átruházási megállapodást köt, amely megállapítja az alapból történő pénzügyi hozzájárulás végrehajtására vonatkozó, az (1) bekezdésben említett részletes rendelkezéseket a 966/2012/EU, Euratom rendelettel és az 1268/2012/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel ([1]), valamint a természeti katasztrófák kockázatának megelőzésére és kezelésére vonatkozó kötelezettségekkel összhangban.

(3) A kedvezményezett állam felelősségi körébe tartozik az egyes intézkedések kiválasztása és az alapból történő pénzügyi hozzájárulás végrehajtása e rendelettel, különösen a 3. cikk (2) és (3) bekezdésével, a 4. cikk (4) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktussal, és adott esetben az e cikk (2) bekezdésében említett hatáskör-átruházási megállapodással összhangban.

(4) Az alapból egy tagállam számára nyújtott pénzügyi hozzájárulást a megosztott irányítás keretében kell végrehajtani, összhangban a 966/2012/EU, Euratom rendelettel. Az alapból egy támogatható állam – amely nem tagállam – számára nyújtott pénzügyi hozzájárulást a közvetett irányítás keretében kell végrehajtani, összhangban az említett rendelettel.

(5) A Bizottság uniós általános költségvetés végrehajtására vonatkozó felelősségi körének sérelme nélkül, az alapból támogatott intézkedések irányításáért és pénzügyi ellenőrzéséért a kedvezményezett államok felelősek. Az általuk meghozandó intézkedéseknek az alábbiakat kell magukban foglalniuk:

a) az irányítási és kontrollrendszerek létrehozásának és olyan módon történő alkalmazásának ellenőrzése, hogy az uniós pénzeszközök hatékony és szabályszerű felhasználása biztosított legyen a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elveinek megfelelően;

b) a finanszírozott intézkedések megfelelő végrehajtásának ellenőrzése;

c) annak biztosítása, hogy a támogatott kiadások ellenőrizhető igazoló dokumentumokra alapuljanak, helyesek és szabályosak legyenek;

d) a szabálytalanságok megelőzése, feltárása és kiigazítása, valamint a jogosulatlanul kifizetett összegek – adott esetben a késedelmi kamatokkal együtt történő – visszafizettetése. A tagállamok értesítik a Bizottságot az ilyen szabálytalanságokról, és folyamatos tájékoztatást nyújtanak számára a közigazgatási és bírósági eljárások előrehaladásáról.

([1]) A Bizottság 1268/2012/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2012. október 29.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazási szabályairól (HL L 362., 2012.12.31., 1. o.).

▼M1

(6) A kedvezményezett államok kijelölik az alap által támogatott intézkedések irányításáért és ellenőrzéséért felelős szerveket a 966/2012/EU, Euratom rendelet 59. és 60. cikkével összhangban. Ennek során figyelembe veszik a belső környezettel, az ellenőrzési tevékenységekkel, a tájékoztatással és kommunikációval, valamint a nyomon követéssel kapcsolatos kritériumokat. A tagállamok kijelölhetik azokat a szerveket, amelyeket az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ([1]) alapján már kijelöltek.

Az e rendelet 8. cikkének (3) bekezdésében említett jelentés és nyilatkozat benyújtásakor az említett kijelölt szervek benyújtják a Bizottságnak a 966/2012/EU, Euratom rendelet 59. cikkének (5) bekezdésében vagy 60. cikke (5) bekezdésében meghatározott információkat, amelyek kiterjednek a teljes végrehajtási időtartamra.

(7) Szabálytalanság megállapítása esetén a kedvezményezett állam elvégzi az előírt pénzügyi korrekciókat. A kedvezményezett állam által végzett korrekciók az alapból kapott pénzügyi hozzájárulásának részleges vagy teljes visszavonásából állnak. A kedvezményezett állam a feltárt szabálytalanságok miatt elveszített összeget visszatéríti.

(8) A Számvevőszék hatáskörének, illetve a tagállamok által a nemzeti törvényeikkel, rendeleteikkel és közigazgatási rendelkezéseikkel összhangban végzett vizsgálatoknak a sérelme nélkül, a Bizottság helyszíni ellenőrzést végezhet az alap által finanszírozott intézkedésekkel kapcsolatban. A Bizottság értesíti az érintett kedvezményezett államot, hogy minden szükséges segítség a rendelkezésére álljon. Az érintett tagállam köztisztviselői, illetve alkalmazottai az ilyen ellenőrzésben részt vehetnek.

(9) A kedvezményezett állam biztosítja, hogy a felmerült kiadásokkal kapcsolatos igazoló dokumentumokat az alapból kapott hozzájárulás folyósításának megszűnését követő három évig a Bizottság és a Számvevőszék számára hozzáférhetővé teszi.

6. cikk

(1) A kedvezményezett állam felel azért, hogy összehangolja az egyfelől az alapból a 3. cikkben említett intézkedésekre odaítélt pénzügyi hozzájárulásokat és másfelől az európai strukturális és beruházási alapokból, az Európai Beruházási Banktól, illetve az egyéb uniós finanszírozási eszközökből származó támogatásokat.

(2) A kedvezményezett állam biztosítja, hogy az e rendelettel összhangban megtérített kiadásokat ne térítsék meg egyéb uniós finanszírozási eszközök – különösen a kohéziós, mezőgazdasági vagy halászati politika eszközei – révén.

(3) A károk megtérítésére vonatkozó uniós vagy nemzetközi eszközök alapján helyreállított károk ugyanezen célból nem részesülhetnek az alapból származó támogatásban.

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

▼M1

7. cikk

Az alap által finanszírozott intézkedéseknek összhangban kell állniuk a Szerződés rendelkezéseivel és az annak alapján elfogadott eszközökkel, a különösen a pénzgazdálkodás, a közbeszerzés, a környezetvédelem, a természeti katasztrófák kockázatának megelőzése és kezelése, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és adott esetben ennek részeként az ökoszisztéma-alapú megközelítések területére irányuló uniós szakpolitikákkal és intézkedésekkel, valamint az előcsatlakozási támogatási eszközökkel. Az alapból finanszírozott intézkedéseknek adott esetben hozzá kell járulniuk az Unió e területekre irányuló célkitűzéseinek megvalósításához.

8. cikk

(1) Az alapból történő pénzügyi hozzájárulást az attól az időponttól számított tizennyolc hónapon belül kell felhasználni, amikor a Bizottság a hozzájárulás teljes összegét kifizette. A pénzügyi hozzájárulásnak a határidő leteltéig fel nem használt vagy nem támogatható intézkedésekre felhasználtnak ítélt részét a Bizottság visszatérítteti a kedvezményezett állammal.

(2) A kedvezményezett államok mindent megtesznek annak érdekében, hogy harmadik felektől megtérítést kapjanak.

(3) A kedvezményezett állam legkésőbb hat hónappal az (1) bekezdésben említett tizennyolc hónapos időtartam lejártát követően jelentést készít az alapból származó pénzügyi hozzájárulás végrehajtásáról, amelyhez a kiadásokat igazoló kimutatást mellékel, és megjelöli a vonatkozó intézkedésekre kapott egyéb támogatások forrásait, beleértve a biztosítási kifizetéseket és a harmadik felektől kapott megtérítést is.

A végrehajtásról szóló jelentésben részletesen ismertetni kell a következőket:

a) a jövőbeli károk mértékének csökkentése és – lehetőség szerint – a hasonló természeti katasztrófák ismételt előfordulásának elkerülése érdekében a kedvezményezett állam által tett vagy javasolt megelőző intézkedések, az Unió strukturális és beruházási alapjainak e célra történő igénybevételét is beleértve;

b) a katasztrófák kockázatának megelőzésére és kezelésére vonatkozó uniós jogszabályok végrehajtásának aktuális állása;

c) a természeti katasztrófa során szerzett tapasztalatok, valamint azok a meghozott vagy javasolt intézkedések, amelyek célja a környezetvédelem és az ellenálló képesség biztosítása az éghajlatváltozás és a természeti katasztrófák tekintetében; valamint

d) a természeti katasztrófa jellegéhez kapcsolódóan a megelőzési és kárenyhítési intézkedésekre vonatkozó minden egyéb releváns információ.

A végrehajtásról szóló jelentéshez a 966/2012/EU, Euratom rendelet 59. cikkének (5) bekezdésével vagy 60. cikkének (5) bekezdésével összhangban mellékelni kell egy független ellenőrző szerv által nemzetközileg elfogadott ellenőrzési standardok szerint kiadott véleményt arra vonatkozóan, hogy a kiadásokat indokoló nyilatkozat megbízható és valós képet ad, valamint hogy az alapból történő pénzügyi hozzájárulás jogszerű és szabályszerű.

▼M1

Az első albekezdésben említett eljárás befejeztével a Bizottság lezárja az alapból történő támogatást.

(4) Ha a kár helyreállításának költségeit utólag egy harmadik fél megtéríti, akkor a kedvezményezett államot a Bizottság az alapból történő pénzügyi hozzájárulás ezzel megegyező összegének visszafizetésére kötelezi.

9. cikk

Az alapból történő pénzügyi hozzájárulás iránti kérelemben és a 4. cikk (4) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktusokban, valamint hatáskör-átruházási megállapodásban, a jelentésekben és minden más kapcsolódó okiratban az összegeket euróban kell kifejezni.

A nemzeti valutában felmerült kiadások összegét az *Európai Unió Hivatalos Lapjának* C sorozatában a vonatkozó végrehajtási jogi aktus Bizottság általi elfogadásának napján közzétett árfolyamon kell átváltani euróra. Amennyiben az *Európai Unió Hivatalos Lapja* a vonatkozó végrehajtási jogi aktus Bizottság általi elfogadásának napjára vonatkozóan nem tesz közzé átváltási árfolyamot, úgy az átváltást a Bizottság által megállapított, az adott időszakra meghatározott havi elszámolási átlagárfolyamon kell elvégezni. Ezt az egységes átváltási árfolyamot kell alkalmazni az alapból történő pénzügyi hozzájárulások végrehajtása során, valamint erre kell alapozni a végrehajtásról szóló zárójelentést, továbbá a pénzügyi hozzájárulás végrehajtásáról és a 966/2012/EU, Euratom rendelet 59. cikkének (5) bekezdése vagy 60. cikke (5) bekezdése által előírt elemeiről szóló nyilatkozatot.

▼B

10. cikk

(1) Kivételes esetekben és amennyiben a katasztrófa bekövetkezésének évében az alapban rendelkezésre álló meglévő pénzügyi forrás nem elegendő a költségvetési hatóság által szükségesnek ítélt támogatási összeg fedezésére, a Bizottság javasolhatja, hogy a különbözet a következő évi alapból kerüljön finanszírozásra. Az alap – a katasztrófa bekövetkezésének évében és az azt követő évben rendelkezésre álló – éves költségvetésének plafonösszegét minden körülmények között tiszteletben kell tartani.

▼M1

(2) Ha a felmerült kár értéke az új elemek alapján lényegesen alacsonyabbnak bizonyul a becsültnél, akkor a kedvezményezett állam visszafizeti a Bizottságnak az alapból történő pénzügyi hozzájárulás megfelelő összegét.

11. cikk

(1) A Bizottság megfelelő intézkedéseket tesz annak érdekében, hogy az e rendelet alapján finanszírozott intézkedések végrehajtása során az Európai Unió pénzügyi érdekeit védelemben részesítse, egyrészt a csalás, a korrupció és az egyéb jogellenes tevékenységek elleni megelőző intézkedések alkalmazása, másrészt hatékony ellenőrzések révén, illetve szabálytalanságok észlelése esetén a jogosulatlanul kifizetett összegek visszafizettetése, valamint – adott esetben – hatékony, arányos és visszatartó erejű közigazgatási és pénzügyi szankciók kiszabása útján.

▼M1

(2) A Bizottság vagy annak képviselői és a Számvevőszék hatáskörrel rendelkeznek, hogy dokumentumok alapján és a helyszínen ellenőrizzék a finanszírozás valamennyi kedvezményezettjét, valamint az e rendelet alapján uniós finanszírozásban részesülő vállalkozókat és alvállalkozókat.

(3) A 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletben [1] és a 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendeletben [2] megállapított rendelkezéseknek és eljárásoknak megfelelően az Európai Csalás Elleni Hivatal (a továbbiakban: OLAF) vizsgálatokat, köztük helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat végezhet annak megállapítása érdekében, hogy az uniós finanszírozással kapcsolatban csalás, korrupció vagy bármely egyéb jogellenes tevékenység révén sérültek-e az Unió pénzügyi érdekei.

(4) Az (1), a (2) és a (3) bekezdés sérelme nélkül az e rendelet végrehajtása keretében harmadik országokkal kötött hatáskör-átruházási megállapodásokban, az e rendelet végrehajtása keretében létrejött szerződésekben és a pénzügyi hozzájárulás odaítéléséről szóló végrehajtási határozatokban kifejezetten rendelkezni kell arról, hogy a Bizottság, a Számvevőszék és az OLAF saját hatáskörén belül elvégezheti az említett ellenőrzéseket és vizsgálatokat.

▼B

12. cikk

A Bizottság az Európai Parlament és a Tanács számára július 1-jéig jelentést készít az alap előző évi tevékenységéről. E jelentés különösen a 3., 4. és 8. cikkre vonatkozó információkat tartalmazza.

▼M1

———————

▼B

15. cikk

Ez a rendelet az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

([2]) A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról 8HL HL L 292., 1996.11.15., 2. o.L 292., 1996.11.15., 2. o.).